

Nr 58.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 april 1910 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af två till förra länsmansbostället Bossgård nr 3 i Östergötlands län hörande lägenheter.

(1:a A.)

I en till Riksdagen aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling remitterad proposition, nr 114, af den 4 april 1910 har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att lägenheterna Skvättan nr 1 med Marielund, en äng, i Kvarsebo socken samt Finn- eller Höktorpet nr 1, ett torp, i Östra Stenby socken, allt i Östergötlands län, må, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egna-hemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare föreskrifter, hvar för sig upplåtas från förra länsmansbostället 1 mantal Bossgård nr 3 i Östra Husby socken af Östergötlands län, dock med skyldighet för köparen af sistnämnda torp att ansvara för gäldandet af ett i statsrådsprotokollet närmare angifvet dikningslån.

Till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen i ärendet anført följande:

»Jämlikt nådigt beslut den 14 maj 1909 har Kungl. Maj:t förordnat, att det länsmannen i Östkindis härads distrikt på lön anslagna bostället 1 mantal Bossgård nr 3 i Östra Husby socken med dit

hörande lägenheterna Skvättan nr 1 med Marielund, en äng, i Kvarsebo socken samt Finn- eller Höktorpet nr 1, ett torp, i Östra Stenby socken, allt i Östergötlands län, skulle den 14 mars 1910 till statsverket indragas. På grund häraf har å egendomen, som på domänstyrelsens föranstaltande utarrenderats på ett år från den 14 mars 1910 mot ett arrende af 550 kronor, den 8 november 1909 hållits uppskattning, därvid uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af ofvannämnda två lägenheter från egendomen, hvars återstående del arrendevärderats till 700 kronor.

Med underdånig skrifvelse den 28 januari 1910 har domänstyrelsen underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt därvid öfverlämnat instrumentet öfver ofvanberörda uppskattning och öfriga ärendet rörande handlingar, däribland en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1909 öfver egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, hvars hufvudgård är belägen invid Östra Husby järnvägsstation och 2,7 mil från Norrköping, innehåller en sammanlagd areal af 39 hektar 53,3 ar.

Ofvanberörda lägenheten Skvättan med Marielund, som är belägen 14 kilometer från hufvudgården och 1 kilometer från Bråvikens norra strand, omfattar å förberörda karta ägofigurerna nr 77—91 med en areal af 3 hektar 10,6 ar. Lägenheten är försedd med åbyggnader, däribland boningshus, tillhöriga 61-årige fiskaren Alfred Andersson, som innehaft lägenheten sedan år 1882.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att denna lägenhet måtte från egendomen i vederbörlig ordning afskiljas och till innehafvaren försäljas till ett pris af 900 kronor.

Vidare hafva uppskattningsmännen föreslagit försäljning af lägenheten Finn- eller Höktorpet, som är belägen 6 kilometer från hufvudgården och 2 kilometer från Östra Stenby järnvägsstation samt omfattar å förberörda karta ägofigurerna nr 40—76 med en areal af 3 hektar 87,6 ar. Denna lägenhet, som saknar andra åbyggnader än en förfallen ladugård, från hvars underhåll boställshafvaren varit befriad, har att deltaga i gäldande af ett från allmänna medel erhållet lån för dikningsföretag med 18 kronor 80 öre årligen under åren 1914—1939. Lägenheten har åsatts ett saluvärde af 1,350 kronor.

Därest försäljning af ifrågavarande lägenheter icke skulle komma att äga rum, hafva uppskattningsmännen åsatt lägenheten Skvättan med Marielund ett arrendevärde af 55 kronor och lägenheten Höktorpet ett arrendevärde af 70 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som instämt i uppskattningsmännens förslag om försäljning af ofvannämnda lägenheter, har låtit meddela förbemälda Andersson sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te punkten af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, hvarefter Andersson inom föreskrifven tid inkommit med af behörig borgensförbindelse åtföljdt skriftligt förklarande, att han önskade inköpa den honom hembjudna lägenheten med förbehåll om rätt att få inbetala köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondel årligen.

Domänstyrelsen har biträdt uppskattningsmännens förslag om försäljning af ifrågavarande lägenheter, hvilka enligt kronans jordebok för länet hvar för sig utgjorde en själfständig fastighet. Beträffande Höktorpet borde dock förbehåll göras om skyldighet för köparen att ansvara för dikningslånet.»

Utskottet, som icke haft något att erinra emot förevarande framställning, hemställer alltså,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 15 april 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
